

هَذَا عَرِضٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ **وقایه کلمه** **مقدمه** **بیت** **چو کل**
 بعد از تین مجوزون تین کلومی که قافیه سخنان **انجمن فصاحت**
 بدان تکلم کنند اعنی سیاس و ستایش حضرت و اهلباطنات جل
 جلاله عن الاحاطه بکنه کاله و پس از توسل بمطبووعین مقالی که
 عنده لبیان چون بلاغت بدان ترم نمایند اعنی در رود و تحت سر
 کائنا سلام الله و صلواته الزکیات علیه و علی اله نموده می شود که
 این مختصر بیت وافی بقواعد قولی که بموجب اشاره بعضی از اجله
 اصحاب و اعراض احباب صورت تحریر و سمط تقریر می باید امید
 واری بعنایت بی علت حضرت یاری چنانست که به سعادت اصفا
 مخطوط شود و بعین رضامنظور و ملفوظ کرد **بیت** **چو کل**
 بخنده در آید لب امل ز نشاط **اگر ز گلشن لطفش وز نسیم قول**
 و من الله الفوز بكل مأمول والوصول الی کل سؤل **مقدمه** **بیت** **چو کل**
 در عرف شعرای عجم عبارتست از تمام آنچه تکرار آن در اخرج جمع
 ابیات واجب باشد یا مستحسن بشرط آنکه مستقل باشد در تلفظ
 بلکه جزء کلمه باشد یا منزله جزء و بعضی تمام کلمه اخر قافیه
 گفته اند و بعضی حرف روی را و ردیف کلمه را گویند یا بیشتر که

برسیل

برسیل استقلال در آخر همه ابیات بعینه مکرر شود و شعر مشتمل بر
 ردیف کلمه را مرثیه خوانند و این خاصه شعرای عجم است **فصل** **حروف**
 قافیه نه است چنانکه گفته اند روتی و ردیف و ذکر قیه و بعد از آن
 تأسیس دخلیل و وصل و خروج و مزید و نابز دان روی **آخرین حرف**
 اصلی است از قافیه یا آنچه بمنزله آن باشد چون لام درین **بیت**
 دراز ل نفس نوبر تخنه دل دیده دل دید و پای دل بپاره و فرفت کل
ردف الف و او و یاء را گویند بشرط آنکه پیش از روتی واقع شده باشد
 بی واسطه متحرک و حرکت ماقبل ایشان از جنس ایشان باشد و هر
 قافیه را که مشتمل باشد بر ردیف مرتبه و خوانند بسکون الزاء **بسیار** که
 در میان روی و ردیف حرف ساکن نیامده باشد از امرت و بر د فخط
 نند چنانکه گفته اند ای از بنفسه شا کبریک رانقاپ و زینب
 طبا نخر بازه بر روی آفتاب و اگر ساکنی واسطه باشد آن ساکن را ردیف
 زاید گویند و الف و او و یاء را ردیف اصلی دان قافیه را مردف بر د ف
 مرکب دان چنانکه از بسیر که تم زانش عشق ترک داشت نتوانتم
 از شمع همی باز شناخت و حروف ردیف زاید پیش است چنانکه گفته
 ردیف زایش بود ای در فنون خا راه سین شین فاء نون **چون**
 ساخت و سوخت ریخت و کار و بود و کاست بوسبت زینت داشت